

catechese
HANDBOEK

DE
MISSIONAIRE
PAROCHIE

DR. HANNAH
Vaughan-Spruce

Over de auteur

Hannah Vaughan-Spruce is de nationale coördinator van de Divine Reservation GB, een initiatief dat steun verleent aan parochiegeestelijken en leken overal ter wereld om hun parochie niet slechts in stand te houden maar ook om te vormen tot een centrum van evangelisatie. Ze werkt momenteel aan een doctoraat over parochiale cultuur en evangelisatie aan het Benedictus XVI Centrum voor Religie en Maatschappij. Ze is een ervaren catechist, auteur van het vormselprogramma 'Transformed in Christ', en heeft tien jaar ervaring in evangelisatie en catechese op zowel parochiaal als diocesaan niveau.

Dankbetuiging

Ik ben veel mensen dank verschuldigd die me met hun onderricht en via gesprekken geleerd hebben om catechist en evangelist te worden. Het Maryvale Instituut was een ongelooflijke plaats om halftijds te mogen studeren toen ik tegelijk op een parochie werkzaam was. Het was hier dat mijn kennis en mijn begrip voor de missie als catechist in de Kerk gevoed werd en groeide. Ik ben een bijzondere dank verschuldigd aan Dr. Willey en Dr. Caroline Farey. Veel van mijn inzicht over catechese heb ik te danken aan hun onderricht en aan onze gesprekken. Ten slotte heeft het boek van Sherry Weddell 'Forming Intentional Disciples' uit 2012 heel wat losgeweekt. Mijn inzicht over de verschillende stappen in een bekering heb ik deels uit dat boek verkregen, maar ook via gesprekken met Sherry Weddell en Katharina Coolidge van het Catherina van Siena Instituut. Het is een privilege te mogen leren van experts in de wijngaard van de Heer.

Oorspronkelijke titel: A HANDBOOK FOR CATECHISTS
Gepubliceerd in 2018 door The Incorporated Truth Society, London

Nederlandse uitgave: ©2024 Adveniat, Leeuwarden

Vertaling: Guy Dalcq
Redactie: Jim Schilder

Grafische vormgeving: Jeanine van Poppel

ISBN 9789493279704
NUR 707

 Adveniat

Inhoud

Voorwoord	5
Hoe dit handboek te gebruiken? Handleiding	7
Leidraad	8
DEEL 1 Catechese – Essentiële Kenmerken	9
<i>Hoofdstuk 1 Evangelisatie is de bestaansreden van de Kerk</i>	10
Dat moment van eerlijkheid	10
Het ontwakken van de slapende reus: secularisatie en de Kerk	11
Ons herinneren wie we zijn	12
Weest niet bevreesd	12
Er is hoop	14
Wat is de Blijde Boodschap?	15
1) Liefde die waarachtig, persoonlijk en betrouwbaar is	16
2) Ook in onze zonden... ..	17
3) De grote redder	18
4) De dood heeft niet het laatste woord	18
5) Berouw – geloof – gedoopt zijn – vervuld blijven van de heilige Geest	19
Samenvatting van het hoofdstuk	23
<i>Hoofdstuk 2 Wat betekent het om leerling van Jezus te zijn en hoe word ik een leerling?</i>	24
Ervoor kiezen om leerling van Jezus te worden	26
Eerste stap – basisvertrouwen	27
Tweede stap – spirituele nieuwsgierigheid	27
Derde stap – openheid	30
Vierde stap – spirituele zoektocht	33
Vijfde stap – ervoor kiezen om leerling van Jezus te worden	35
Een beginnende leerling	38
Samenvatting van het hoofdstuk	40
<i>Hoofdstuk 3 Wat is catechese?</i>	41
Wanneer is catechese passend?	44
God neemt het initiatief	46
‘Ik geef jullie door wat ikzelf ontvangen heb’	50
Kerygmatische catechese	52
Een groeiende leerling van Jezus	54
Samenvatting van het hoofdstuk	56
<i>Hoofdstuk 4 De missie van de catechist</i>	57
Routekaart van de leerling van Jezus	61
Een gezonden leerling	62

Een apostel	62
Een spirituele multiplicator	63
Groeien naar 'de gehele omvang van de volheid van de Christus' (Ef. 4,15).....	64
1) Een plan maken.....	64
2) Aan iemand rekenschap geven.....	64
Ons gebedsleven en onze catechese.....	65
Samenvatting van het hoofdstuk.....	66
<i>Hoofdstuk 5 Catechese en Sacramenten – Hoe wordt catechese vruchtbaar?.....</i>	<i>67</i>
Zaadjes zonder vruchten	68
Mijn verhaal: de opengegooide bron	69
Sacramenten in een notendop	70
Kom tot leven	71
Catechese, sacramenten en de harten doen ontvlammen.....	72
Samenvatting van het hoofdstuk.....	73
DEEL 2 Inhoud: wat onderricht ik?.....	74
<i>Hoofdstuk 1: Hoezeer God verlangt ons te verlossen.</i>	
<i>De vier dimensies van het christelijk leven</i>	<i>75</i>
De verwevenheid van de mysteries.....	77
Niets is erger dan last-minute googelen	80
Handleiding om catechese voor te bereiden.....	80
Stap 1: Gebed en lectio divina.....	80
Stap 2: Lees en reflecteer over de kernboodschap.....	80
Stap 3: Lees de bijpassende passages uit de Catechismus van de Katholieke Kerk.....	80
Stap 4: Denk aan je publiek.....	81
Stap 5: De boodschap helder overbrengen.....	81
Stap 6: Structureer je sessie met het oog op een ontmoeting met Christus.....	82
Hoofdstuk samenvatting.....	83
<i>Hoofdstuk 2: De heilige Drie-eenheid</i>	<i>84</i>
<i>Hoofdstuk 3: De waardigheid van de menselijke persoon.....</i>	<i>91</i>
<i>Hoofdstuk 4: Jezus Christus: waarlijk God en waarlijk mens</i>	<i>98</i>
<i>Hoofdstuk 5: Het paasmysterie</i>	<i>104</i>
<i>Hoofdstuk 6: De kerk</i>	<i>111</i>
DEEL 3 Methodologie : hoe onderricht ik?.....	116
<i>Hoofdstuk 1: Waarom is de structuur van de sessie belangrijk?.....</i>	<i>117</i>
<i>Hoofdstuk 2: Sessies plannen die Gods pedagogie volgen</i>	<i>126</i>
<i>Hoofdstuk 3: Praktisch leiderschap.....</i>	<i>135</i>
<i>Hoofdstuk 4: Evaluatietool</i>	<i>143</i>
<i>Hoofdstuk 5: Suggesties voor bronnenmateriaal.....</i>	<i>146</i>

Voorwoord

“Hoe welkom zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede meldt, van de vreugdebode met goed bericht die een boodschap van heil laat horen en tot Sion zegt: ‘Uw God is als koning gekomen!’” (*Jesaja 52, 7*)

U heeft de Nederlandse vertaling van een handboek voor catechisten in handen, oorspronkelijk verschenen in het Engels in 2018. Sindsdien hebben zich op het gebied van de catechese een paar belangrijke ontwikkelingen voorgedaan, die ik kort wil vermelden.

De eerste en misschien wel belangrijkste ontwikkeling is dat paus Franciscus op 10 mei 2021 het dienstwerk of ambt van catechist heeft ingesteld voor de gehele katholieke Kerk (*Antiquum ministerium, 2021*). Daarmee komt het werk van de catechisten en hun bijdrage aan de christelijke gemeenschap nadrukkelijker in beeld. Dit was ook één van de redenen om dit handboek in het Nederlands te laten vertalen.

Daarnaast past deze ontwikkeling in een grotere ontwikkeling in de Kerk, namelijk het groeiende besef sinds het Tweede Vaticaans Concilie dat alle gelovigen medeverantwoordelijk zijn voor de zending van de Kerk en dat dit niet alleen de verantwoordelijkheid is van priesters, religieuzen of theologisch geschoolden. Die missie betekent een oproep om alle mensen in de gelegenheid te stellen om God in de persoon van Jezus Christus te leren kennen en in vriendschap met Hem te leven. Het dienstwerk van de catechist is één van de manieren waarop de lekgelovigen aan de zending van de Kerk gestalte kunnen geven.

Enerzijds gaat het bij dit dienstwerk om catechese geven. Paus Franciscus wijst in zijn apostolische brief op de oude wortels van het dienstwerk, dat wordt teruggevoerd op de “leraren” die de apostel Paulus noemt (*1 Kor. 12, 28-31*). Anderzijds wordt dit dienstwerk in de kerkelijke documenten vanaf het Tweede Vaticaans Concilie breder verstaan: de catechist wordt inderdaad gevraagd om mensen “de leer van het Evangelie voor te houden”, aldus het kerkelijk wetboek, maar ook om “liturgische diensten en caritatieve werken te organiseren” (*kerkelijk wetboek, 1983, canon 785*). Kortom, om ook in bredere zin mee te werken aan de opbouw van de geloofsgemeenschap (*zie ook Ad gentes divinitus, 1965, 17 en Redemptoris missio, 1990, 73 van paus Johannes Paulus II*). Dit komt omdat het werk van de catechist vooral geplaatst werd en wordt binnen de context van de missie.

Als we dan kijken naar Nederland en de overige westerse wereld: zijn wij inmiddels ook niet een missieland geworden? Ook in ons land is er behoefte aan mannen en vrouwen die catechese kunnen geven vanuit een doorleefd persoonlijk geloof en die kunnen meewerken aan de opbouw van de geloofsgemeenschap in bredere zin.

Een andere ontwikkeling die het dienstwerk van de catechist meer op de voorgrond plaatst, is het aangepaste Directory for Catechesis (Directorium voor de Catechese) dat in 2020 is uitgekomen. Helaas is het nog niet in het Nederlands beschikbaar. Het betreft een catechese-update voor deze tijd, waarbij de catechese nadrukkelijk in een missionair perspectief wordt geplaatst, ten dienste van de evangelisatie. Dit vooral geïnspireerd door het kerkelijke document *Evangelii gaudium (2013)* van paus Franciscus. Bij evangelisatie of eerste verkondiging proberen we mensen te leiden naar het hart van het christelijke geloof, namelijk

de ontmoeting met Jezus Christus binnen de christelijke gemeenschap. De catechese bouwt daarop voort, namelijk om mensen te helpen de vriendschap met Jezus Christus te verdiepen en Hem na te volgen.

Wat wil dit alles ons zeggen? Het laat zien dat de katholieke Kerk in elke tijd of generatie opnieuw zoekt hoe zij het geloof kan overdragen aan een volgende generatie. Hannah Vaughan-Spruce hoopt met dit Handboek voor catechisten daar in elk geval een bijdrage aan te leveren.

Haar focus ligt op de taak van de catechist om catechese te geven, en dus niet zo zeer op het bredere dienstwerk van de catechist. De kern voor haar is dat catechese niet simpelweg iets is dat je doet op een bepaald moment in de week, maar dat het voortkomt uit een persoonlijke relatie met Jezus Christus, die je beleeft in verbondenheid met de kerkgemeenschap. Met andere woorden, catechist zijn is iets wat je hele leven omvat.

Hannah Vaughan-Spruce gaat gedegen te werk. Het boek is ingedeeld in drie hoofdstukken: de inhoudelijke basisbeginselen van de catechese, de inhoud (wat leer ik mensen?) en de methodologie (hoe onderwijs ik mensen?). Naast het lezen van de tekst wordt de lezer ook aangemoedigd om vragen te overwegen, eigen gedachten en indrukken op te schrijven in een dagboek en de eigen ervaringen met catechese in te brengen. Het verdient natuurlijk de voorkeur dat de lezer het boek ook in groepsverband kan bespreken en doorwerken.

Ten slotte nog een opmerking. Het Directorium voor de catechese en paus Franciscus in Antiquum ministerium benadrukken dat catechist zijn een roeping is, voortkomend uit het doopsel. Ouders zijn geroepen om de eerste catechisten van hun kinderen te zijn. In die zin wordt dit Handboek ook aan ouders van harte aanbevolen.

Ik hoop en bid dat ook in onze streken de Heer velen tot het dienstwerk van catechist mag roepen en dat zij daar een positief antwoord op mogen geven! Dit Handboek hoopt deze mannen en vrouwen hierbij te inspireren en te ondersteunen. Dat zij als een vreugdebode werkzaam en aanwezig mogen zijn in onze (huis)kerken.

Mirjam Spruit

(stafmedewerkster van het Centrum voor Parochiespiritualiteit)

Handleiding

In 2016 besloot een vriendin van mij – laten we haar Sophie noemen – om de smog boven Londen achter zich te laten en met haar gezin te verhuizen naar een van de voorsteden. Ze begon er de diensten van de plaatselijke katholieke kerk bij te wonen en was opgetogen over het gezinsvriendelijk karakter. Het duurde niet lang of Sophie vulde plichtsgetroouw de nieuwe parochiekaart in en kruiste twee vaardigheden aan waarmee ze hoopte van dienst te kunnen zijn. Ook vulde ze aan dat ze in haar vorige parochie een vormingsprogramma voor volwassenen had gevolgd. Ze was nauwelijks tien minuten terug thuis of de telefoon rinkelde. Er was iemand van de parochie aan de lijn die vertelde dat men op zoek was naar een doopselcatechist. Of zij kon helpen? Ze had immers toch dat vormingsprogramma voor volwassenen gevolgd. Sophie beloofde om er over na te denken. Ze had geen ervaring noch enige training als catechist. Toch zat ze daar een week later in een van de parochielokalen, trillend van de zenuwen, het sacrament van het doopsel uit te leggen aan een groep ouders. Hoe wordt iemand een catechist? Misschien ben je al bedreven in dit werk en voel je het als een roeping aan. Of misschien ben je er maar schoorvoetend toe gekomen en heb je nog vele vragen over wat er van jou verwacht wordt? Hoe het ook moge zijn, dit handboek is geschreven om je te helpen.

In 2013 was ik in Rome voor de Dag van de Catechisten. Op de laatste dag van onze samenkomst betrad paus Franciscus het auditorium en we voelden ons gesterkt door zijn woorden:

‘Ook al is het soms moeilijk en veeleisend, en ook al zien we niet altijd de resultaten die we verhoppen, toch is de verkondiging van het geloof iets schitterends! Het is allicht de mooiste erfenis die we kunnen doorgeven: het geloof! Catechese is een roeping; catechist zijn is iets wat heel ons leven omvat en omarmt. Het betekent

mensen helpen om Christus te ontmoeten, door onze woorden, door ons leven,
door onze getuigenis.'

(Toespraak tot de catechisten, vrijdag 27 september 2013)

Voor paus Franciscus is catechese niet zomaar een taak die we volbrengen op zondag, maar 'iets wat heel ons leven omvat'. Centraal in het leven van een catechist is diens relatie met God. We hopen dat dit handboek je kan begeleiden op het pad van persoonlijke, spirituele vernieuwing, naarmate je gaandeweg zelf meer ontdekt wat God van je wil. Schrijf je eigen opmerkingen op, maak gebruik van je dagboeknotities, verdiep je in de Schrift, en neem je vragen mee in je gebed. Hoe meer we investeren in onze eigen groei, des te meer we aan anderen kunnen doorgeven.

Leidraad

REFLECTIE
Een vraag om
over na te
denken

**DAGBOEK
NOTITIES**
Noteer je eigen
gedachten en
reacties

HERHALING
Ga na of je de
kernpunten
goed begrepen
hebt

LEZEN
Verdiepend
verder lezen

GETUIGENIS
Catechisten
delen hun eigen
ervaringen

DEEL 1

Catechese

Essentiële Kenmerken

HOOFDSTUK 1

Evangelisatie is de bestaansreden van de kerk

IN DIT HOOFDSTUK...

- Hoe wordt de Kerk uitgedaagd door de secularisatie en hoe verandert de secularisatie onze catechese?
- Wat is de wezenlijke boodschap is die God ons vraagt om uit te dragen?

Dat moment van eerlijkheid

Ik kan het me nog levendig herinneren. De groep van veertienjarige meisjes zat rond een lange tafel in een van de parochielokalen. Het was de laatste samenkomst voor hun Vormsel en de discussie draaide rond welk kleedje ze bij die gelegenheid zouden dragen. Ik probeerde het gesprek terug te brengen naar het eigenlijke thema van de dag, namelijk hoe ze dachten te groeien in geloof eenmaal ze gevormd waren. Toen flapte een van de meisjes er waarschijnlijk de eerlijkste zin uit van het hele jaar: 'Ik weet niet eens of ik in God geloof, weet je'. Het overviel me als een ijskoude douche. Mijn adem was afgesneden. Ik was blij dat dit meisje eindelijk eerlijk had uitgesproken wat haar door de geest ging, maar tegelijk realiseerde ik me onthutst hoeveel tijd en moeite we hadden gestoken in een cursus – week na week – om dan finaal uit te komen bij ... dit meisje dat niet wist of ze wel in God geloofde, maar wel al haar outfit had klaar liggen voor het Vormsel. Zij zag daarin verder geen bezwaar.

Heb je al zo'n moment als dit meegemaakt in je catechese, dat een situatie of een gesprek je confronteert met een onmiskenbare waarheid, namelijk dat al je inspanningen niet tot het resultaat hebben geleid waarop je had gehoopt?

DAGBOEKNOTITIES

- *Wat waren jouw ervaringen als catechist?*
- *Voor welke mooie gevolgen of resultaten ben je God dankbaar?*
- *Welke tegenslagen hebben je ontmoedigd?*

A large rectangular area with a light brown border, containing a grid of small dots for writing notes.

Het ontwaken van de slapende reus: secularisatie en de kerk

Op een bredere schaal gezien gaat de Kerk in het Westen door haar eigen ontwakingsproces. Statistieken vertellen ons in welke mate de secularisatie de kerk als een zuur heeft aangetast, inwerkend op alles waarvan we dachten dat het eeuwig zou standhouden. Van de Britse bevolking geeft 48,5 procent aan 'geen religie' te hebben.¹ Ze zijn wat sociologen 'religieuzen' noemen. Dit maakt onze maatschappij tot een van de meest geseclariseerden van het Westen en het spreekt voor zich dat de ons omringende cultuur een harde omgeving is om als geloof in te overleven.

En hoe is het met de katholieke Kerk gesteld? Het aantal mensen dat zich tot het katholicisme bekeert, is laag ten opzichte van andere christelijke tradities: slechts 7,7 procent van de katholieken zijn niet katholiek opgevoed. Het vervalpercentage is daarentegen hoog: voor elke persoon die zich tot het katholicisme bekeert, zijn er tien geboren en getogen katholieken die zich niet langer als katholiek beschouwen. Van de geboren en getogen katholieken geeft 59 procent aan nooit of haast nooit naar de mis te gaan.²

We staan voor uitdagingen zowel van buiten als van binnenuit. Van buiten uit: de omgeving waarin de kerk zich bevindt, is vijandig en holt haar uit. Van binnenuit: de kerk slaagt er niet in om een geloof over te brengen dat weerwerk zou kunnen

bieden aan het bijtend zuur van de secularisatie. Sommige sociologen achten de kans heel klein dat in dit vergevorderde stadium van secularisatie het christendom er alsnog in zou slagen om de trend te keren en het schip te wenden.³

Beeld je in dat een nieuwe trend zou opduiken in je vriendenkring – een nieuw fitnessprogramma bijvoorbeeld of een dieetrage, of nieuwe lifestyleproducten. Studies tonen aan dat mensen alleen dan een nieuwe idee overnemen als zij zich herkennen in hen die dit reeds gedaan hebben, maar die wel succesvoller en gelukkiger overkomen.⁴

Beeld je in dat we dit zouden toepassen op de religie. Zoals dat het geval is voor elk ander cultureel fenomeen, zullen mensen pas christen worden als zij anderen ontmoeten die expliciet hun geloof beleven en gelukkiger en succesvoller overkomen.

Wat zou er nodig zijn om de vervalcurve van het christendom om te keren? Hordes van gepassioneerde christenen misschien die op een aanstekelijke wijze hun geloof delen met hun leeftijdsgenoten. Een culturele beweging op een enorme schaal.

Sociologen voorspellen dat zo'n fenomeen hoogst onwaarschijnlijk is. De bewijslast pleit daar tegen. Maar, we geloven in een God die de zwakken uitverkiest om aan de sterken zijn macht te tonen en die vissers op weg stuurde om het grootste nieuws te brengen dat in de hele geschiedenis ooit is gehoord.

Geloof je in een God die het tij kan keren?

Ons herinneren wie we zijn

Hoe kwamen we hier ooit terecht? Toen James Mallon, een Canadese priester, pastor werd van drie samengevoegde parochies in een nagelnieuw gebouw, zei hij dat ze niet konden voortdoen als voorheen, geen 'business as usual'. Doe voort zoals jullie bezig zijn, en jullie zullen hetzelfde resultaat bereiken: om te beginnen de neergang die leidt tot het samensmelten van drie parochies tot één parochie. Hij riep de parochie ertoe op om te herontdekken wat 'Evangelii Nuntiandi' (EN) de diepste identiteit van de kerk noemt, namelijk dat haar bestaansreden ligt in de evangelisatie (EN 14). Dit is wat er gebeurt als we vergeten wie we zijn: we worden ziek, we kwijnen weg en we sterven.

Weest niet bevreesd

In de Bijbel, toen de Israëlieten het grensgebied van Kanaän bereikt hadden, het Beloofde Land, wilde de Heer hen tonen welke ongelooflijke schat Hij voor hen bewaard had. Aan elk van de twaalf stammen gaf Hij de opdracht om zich op weg te begeven en het land te verkennen (zie *Numeri 13-18-20*). Veertig dagen later, toen de mannen terugkwamen, vertelden ze hoe wonderlijk het land was, overstromend van melk en honing. Uiteraard wilden de Israëlieten het land onmiddellijk betreden en het veroveren, maar op de gezichten van de twaalf mannen viel een grote angst af te lezen. Hun legers waren niet opgewassen tegen de legers van het volk dat daar leefde. 'Het land dat wij doorkruist hebben, is een land dat zijn bewoners verslindt... Wij voelden ons sprinkhanen en daarvoor moeten zij ons ook hebben aangezien.' (*Numeri 13,32-33*).

Toen God de Israëlieten beval om het land te verkennen, waren ze als verlamd door de enorme uitdaging die hen te wachten stond. Sommigen klaagden: 'Waren wij maar in Egypte

gestorven, of anders in de woestijn.' (*Numeri 14,2*). Sommigen probeerden een nieuwe leider aan te duiden die hen terug naar de slavernij van Egypte zou leiden. Zelfs slavernij was te verkiezen boven de risico's die Gods bevel met zich meebracht.

Voor sommigen van ons is het de terugkeer naar 'onze diepste identiteit'. Dat houdt in: het anders aanpakken dan we gewend zijn, zoals de Israëlieten stonden aan de grens van Kanaän. De uitdaging is zo kolossaal dat we nog liever alles zouden doen dan deze uitdaging aan te gaan. Dit risico lijkt zo vijandig dat we nog liever de dood zouden kiezen. Misschien accepteren wij en zijn we ons ervan bewust dat de kerk in ons land zal slinken tot verwaarloosbare getallen, maar hopen we dat we het zelf niet meer zullen meemaken. Misschien voelen we ons zo overdonderd door de verandering die nodig zou kunnen zijn dat we gewoon doorgaan met onze gebruikelijke manier van doen, zonder af te wijken van onze vertrouwde routines, jaar na jaar. Misschien delegeren we alle verantwoordelijkheid aan de kerkleiders om ons om onszelf zo geen vragen te hoeven stellen. In de Schrift, telkens als een vreselijke situatie zich voordoet, klinkt het antwoord van de Heer haast altijd als volgt: 'Weest niet bevreesd'. Toen de Israëlieten zich bekneld voelden bij het vooruitzicht om het land van Kanaän te betreden, was het antwoord van de Heer bij monde van Mozes en Aäron niet anders:

'Het land dat wij op onze verkenningstocht doorkruist hebben, is een prachtig land. Als Yahweh behagen in ons heeft, zal Hij ons dat land binnenvoeren en het ons geven, dat land van melk en honing. Maar u moet niet in opstand komen tegen Jahwe en ook niet bang zijn voor de bevolking van dat land, want die krijgen wij als spijs... Weest niet bevreesd!' (*Numeri 14-7-9*).

Dat is precies wat God ons vandaag als antwoord lijkt te geven:

- Weest helemaal bewust van wat er jullie te wachten staat.
- Beseft dat Ik bij jullie ben – Weest niet bevreesd!

Wijlen paus Benedictus XVI formuleerde het zo:

'Laat tegenstaand je niet verlammen. Heb geen angst voor de wereld, noch voor de toekomst, noch voor je eigen zwakheid. De Heer heeft het goed bevonden dat jullie in dit moment van de geschiedenis leven, zodat dankzij jullie geloof zijn naam zal blijven weerklinken in heel de wereld.'

DAGBOEKNOTITIES

Wat is jouw reactie op de achteruitgang van de kerk?

Gebruik elke zin van het citaat van paus Benedictus XVI als jouw persoonlijk gebed:

- Is er een tegenstand of een vijandigheid die je leven of je roeping dreigt te verlammen?
- Ervaar je angst tegenover de wereld, de toekomst, of over je eigen zwakheid?
- Hoe voel je je bij het bewustzijn dat God jou heeft aangewezen om op dit moment van de geschiedenis te leven en op deze plaats?
- Voel je op een of andere manier dat God je roept om 'zijn naam te laten klinken in heel de wereld'?

A large rectangular area with a light brown background and a grid of small dots, intended for writing notes.

Er is geen hoop

Nicky Gumbel, anglicaans priester van de Holy Trinity Brompton en auteur van de Alpha-cursus, vertelt het verhaal van een man die tijdens de Eerste Wereldoorlog in de loopgraven stervende was. Een vriend kwam bij hem en vroeg hem of hij nog iets voor hem kon doen. De man zei van niet. Hij wist dat hij ging sterven. 'Is er een boodschap die ik kan meegeven aan iemand in Engeland?', vroeg zijn vriend. 'Ja, graag, neem deze boodschap mee voor deze persoon op dit adres. Vertel hem dat wat hij me als kind geleerd heeft, me nu helpt in het uur van mijn dood!' Toen

de man terug in Engeland was, vond hij de persoon op dat adres en hij vertelde hem dat wat hij ooit aan de soldaat had aangeleerd hem in het uur van diens dood had geholpen. Toen de man dit hoorde, begon hij te huilen. 'Heer, vergeef me dat ik jaren geleden heb opgehouden op zondag catechese te geven omdat ik dacht dat het toch allemaal vruchteloos was.'

Over Jezus spreken – ook al voelen we ons ontmoedigd door deze taak – heeft altijd effect. Jezus gaf ons de opdracht het te doen en zijn kracht klinkt door onze woorden heen.

Laten we onze aandacht nu richten op de boodschap die we wensen door te geven.

Wat is de Blijde Boodschap?

Sommige mensen zeggen dat we het geloof niet meer kunnen overbrengen omdat we vergeten zijn dat het geloof boven alles een liefdesverhaal is. We gaven handelingen door, leerstellingen en gebruiken, maar dat wekt geen leerlingen. We vergaten het hart bij dat alles.

REFLECTIE

Hoe zou je de kern van het christendom in één zin samenvatten?

In zijn brief 'Evangelii Gaudium' (EG) vat paus Franciscus de kern van het christendom aldus samen:

'Jezus Christus houdt van jou. Hij gaf zijn leven voor jou, en nu leeft Hij elke dag aan jouw zijde om je pad te verlichten, om je kracht te geven en je te bevrijden.' (EG 164).

Dit is wat de kerk het 'kerygma' noemt, het Griekse woord dat 'kernboodschap' of 'eerste boodschap' betekent. Denk eens terug aan de laatste keer dat je wonderlijk nieuws te horen kreeg. Het type nieuws dat je rond de keukentafel zou doen dansen alsof niemand stond te kijken. Misschien was het positief nieuws over een medisch onderzoek, het aanbod van een baan, of een universitaire aanstelling. Dan ga je dat nieuws aan iemand vertellen. Het is zo overweldigend dat je meteen met de deur in huis valt. Je verliest je niet in details. Je flapt het er meteen uit: 'Ik heb de baan.' 'We gaan trouwen.' 'Het is een jongen'. Dat is wat we bedoelen met 'kerygma', de eerste boodschap. Het is het blij verkondigen van het ongelooflijk gebeuren dat zich net heeft voorgedaan. Hoewel we het nieuws later kunnen aanvullen met meer details, moet het 'kerygma' altijd voorop staan en centraal blijven. Paus Franciscus herinnert ons eraan dat het 'nooit vergeten kan worden of door andere belangrijkere dingen kan worden verdrongen.' (EG 164).